

Verksamhetsberättelse för Heimbygda och redovisning av hembygdsföreningarnas verksamhet enligt en enkätundersökning.

Föreningar och medlemmar 2012 – 2013

Vid årsskiftet var 75 hembygdsföreningar anslutna till Heimbygda med tillsammans cirka 10 900 medlemmar.

Ansluta enskilda medlemmar var drygt 700 stycken.

Styrelse och kommittéer

Ordinarie ledamöter

Sten Rentzhog, Ås *)	Ordförande
Sigrid Grenholm, Rödön *)	Vice ordförande
Per-Göran Strömmer, Ragunda *)	Sekreterare
Gunilla Nilsson Edler, Näskott *)	Kassör
Mats Almlöf, Lockne	
Anna Gillgren, Strömsund	
Eva Johansson Holmberg, Frösön	
Carl-Erik Olsson, Oviken	
Eva Tönne, Hede	
*) ingår i arbetsutskottet	

Ersättare

Per Bergvall, Ragunda
Carin Carlsson, Aspås *)
Håkan Nilsson, Undersåker
Thor Magnusson, Sveg
Lennart Olsson, Hede
Staffan Söder, Sveg

Adjungerade ledamöter

Eva Sjögren Zipsane, Landsarkivet
Henrik Zipsane, Jamtli

Byggnadsvårdskommittén

Hans Eriksson, Sveg
Mats Almlöf, Lockne
Per Halvarsson, Lit, t o m 2013-01-09
Gunbritt Jonsson, Hammerdal
Lillie Nässén, Östersund
Olof Edin, Jamtli
Staffan Sjömark, utsedd av Sveriges Byggindustrier

Textilkommittén

Sigrid Grenholm, Rödön
Örjan Bertilsson, Frösön
Marie Madsen, Östersund
Karin Vikman, Brunflo
Ingela Fredell, Länsghemslöjdsghonsulent reg Jämtl, adjungerad
Mia Nilsson, Jämtli adjungerad

Valberedning

Örjan Lundqvist, Ås Sammankallande
Maila Lindman, Mattmar
Ronny Nyberg, Vemdalen
Ulla Jönsson, Fors
Ragnar Sveghare, Hede

Revisorer

Ordinarie

Leif Westergren, Östersund

Ersättare

Nils Nilsson

Styrelsemöten

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammanträden: Lit, 19 maj, Jämtli, 16 juni, Persåsen, 22-23 augusti, Jämtli, 12 november, Jämtli 21 februari, Jämtli 15 januari,

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet har haft följande möten: 8 augusti, 20 september, 6 december och 15 januari.

Arbetsutskottet har dessutom arbetat via mejl och telefon.

Styrelsens arbetsgrupper

Många frågor har beretts i olika arbetsgrupper av vilka kan nämnas

- Jämtlifestivalen
- Väggen i Jämtlis entré
- Valberedningsutbildning
- Barn- och ungdomsdomsverksamhet
- Kurs "Landsarkivet"
- Gemensam årsberättelse
- Programförklaringen
- Ny stämмоordning
- Heimbygdas priser
- Heimbygdas hemsida
- Operation välkomna
- Historiska kartor
- Årets hembygdsbok

Ekonomi

Medlemsavgifter för 2012

Föreningar med mer än 100 medlemmar har betalat 20 kr per medlem.

Föreningar med mindre än 100 medlemmar har betalat 600 kr + 8 kr pr medlem.

Av dessa belopp har Heimbygda betalat 8 kr per medlem till Sveriges Hembygdsförbund.

Ekonomi under kalenderåret 2012 har en omslutning på 610 000 kr, varav 150 000 kr avser projektet "Hus med historia".

Bokslut 2012

Se separat resultat - och balansräkning.

Heimbygdas årsstämma i Lit, den 19 maj

Stämman genomfördes på Heimbygdsgården och i Lits kyrka.

Vid stämman deltog cirka 110 personer. Av dessa var 92 ombud representerande 35 av länets 78 hembygdsföreningar anslutna till Heimbygda.

Deltagarna hälsades välkomna av Stina Eliasson ordföranden i Lits Hembygdsförening.

Heimbygdas ordförande Sten Rentzhog öppnade stämman med att hälsa alla välkomna. Han vände sig speciellt till ordföranden för Sveriges Hembygdsförbund Birger Svanström med familj. Ordföranden fortsatte med ett anförande, i vilket han betonade hembygdsrörelsens betydelsefulla och viktiga roll i samhället och knöt an till styrelsens förslag till programförklaring för hembygdsrörelsen i länet.

Utöver sedvanliga förhandlingar och val antogs nämnda förslag "Programförklaring för hembygdsrörelsen i Jämtlands län" med en uppmaning till alla hembygdsföreningar att lägga programförklaringen till grund för sin verksamhet.

Vidare beslöt stämman att anta en ny stämμοordning, som innebär att nuvarande stämman delas upp i en formell del och en sommarfest. Den formella stämman genomförs i Östersund under vecka 11. För sommarfesten, som arrangeras i augusti, ansvarar någon eller några föreningar i samråd med Heimbygda. Till sommarfesten inbjuds alla hembygdsföreningar i länet och Heimbygdas enskilda medlemmar.

Vid stämman redovisades en "Gemensam årsberättelse, 2011", för hembygdsföreningarna. Årsberättelsen är en sammanfattning av en enkät, som utsänts till samtliga hembygdsföreningar. Cirka 50 föreningar, med 75 procent av medlemskåren, svarade på enkäten.

I årsberättelsen redovisas hembygdsföreningarnas verksamhet, vård av byggnader utgivning av skrifter mm. Sammanfattningsvis konstateras, att de ideella insatserna, kulturellt, tidsmässigt och ekonomiskt är omfattande.

Årsberättelsen är därför ett lämpligt dokument, som kan användas vid marknadsföring av hembygdsrörelsen.

Årsberättelsen finns tillgänglig på Heimbygdas kansli.

Heimbygdas styrelse har fattat beslut om att en gemensam årsberättelse även skall upprättas 2012.

I samband med lunchen visades heimbygdsgården och spelmän från bygden lät tonerna flöda.

Avslutningsvis samlades stämmodeltagarna i Lits kyrka för den traditionella utdelningen av utmärkelser, under överinseende av förbundsordföranden Birger Svanström.

Stämman avslutades med ett tack till alla ombud, medverkande och gäster framfört av Heimbygdas ordförande Sten Rentzhog

Barn- och ungdomskommittén

Heimbygdas styrelse har under året förberett en aktionsplan för barn- och ungdomsverksamhet. Styrelsens avsikt är att så fort som möjligt, organisera en kommitté för barn- och ungdomsverksamhet. Representanter från hembygdsföreningarna kommer att erbjudas plats i kommittén.

Byggnadsvårdskommittén

I samband med Heimbygdas förbundsstämma i Lit utdelades följande byggnadsvårdspriser.

Kategori 11 - Pris för återanvändning/upprustning av så kallad överloppsbyggnad.

Priset har tilldelats:

Eva och Lars Jönsson, Framgården, Skylnäs 1:20, Revsunds socken, Bräcke kommun.

Kategori 111 – Pris för nybyggnad, anpassad till länets byggnadstradition.

Priset har tilldelats: Ramundbergets Alpina AB, för Restaurang Tusen, Ramundberget, Härjedalens kommun

Kommittén har under året haft ett möte.

Nomineringen och 2113-års pristagare till Heimbygdas byggnadsvårdspriser kommer att ske under våren. Beslut om pristagare sker därefter. Utdelning av priserna kommer att ske vid "Sommarfesten i Sveg" den 24 augusti.

Textilkommittén

Kommittén har under året haft 6 möten.

Kommittén deltog i Jamtlifestivalen den 19 augusti med rådgivning.

Den 29 september samlades 23 textilombud hos Bergs hembygdsförening för en träff med temat " Skötsel och förvaring".

Ett studiebesök förlades den 4 december hos Frösö Handtryck.

Kommittén har under året medverkat till att samtliga sockendräktskapslar i Jamtlis arkiv är digitaliserade.

Material som skickas in från textilombuden läggs ut på nätet,

www.hemslojd.org/jamtland/draekter

Textilkommittén har också gått med i det sociala forumet

www.facebook.com/HeimbygdasTextilkommitté

Jamtlifestivalen – Hembygden i våra hjärtan - lördag den 19 augusti

Jamtli 100 år, firades med en festival på Jamtli till vilken alla hembygdsföreningar var inbjudna att medverka.

Klockan 11 tågade, till musik, cirka 500 hembygdsvänner in genom Jamtlis entré med fanor och skyltar med hembygdsföreningarnas namn.

Deltagarna hälsades välkommen av Sten Rentzhog, Heimbygdas ordförande.

Därefter var hela Jamtli öppet för alla och deltagarna erbjöds bl a:

Sång och musik

Föredrag

Filmvisning

Förtäring

Öppet hus i Jamtlis byggnader

Gemenskap

Festivalen blev för hembygdsrörelsen en trevlig och uppmärksammad manifestation. Totalt registrerades, under dagen, drygt 1600 besökare.

Projekt

Hus med historia

Hembygdsrörelsens tvååriga projekt "Hus med historia" avslutades med en konferens på Jamtli den 28 november.

Projektet har resulterat i två tryckta rapporter, Rapport 1, "Hembygdsgårdar i Jämtlands län - Beskrivning av hembygdsrörelsens byggnader", Rapport 2, "Hembygdsgårdar i Jämtlands län – Vård och underhållsbehov". Rapporterna utdelades vid konferensen.

Rapporterna har utsänts till de hembygdsföreningar, som inte var representerade vid konferensen. Till rapporter har bifogats inventeringsanvisningar, som gör det möjligt för föreningar att bli registrerade i det dataregister, som upprättats och finns vid Jamtli och Länsstyrelsen

Rapporterna finns även tillgängliga på Heimbygdas hemsida.

Nästa steg i arbetet är att få kontroll över underhållskostnader, bättre nyttjande samt att utarbeta vård- och underhållsplaner.

Förankring av" Programförklaring för Hembygdsrörelsen i Jämtlands län".

Som ovan redovisats antogs programförklaringen av stämman.

Vid ordförandekonferensen i november beslöts att förankringen av programförklaringen skall genomföras av hembygdsföreningarna själva med stöd av, från Heimbygda, utsänt arbetsmaterial.

Heimbygdas vägg i Jamtlis entré.

Olika förslag till hur Heimbygda skall presenteras på väggen har tagits fram och diskuterats. Arbetet med ett slutligt förslag pågår.

Sommarfest i Sveg lördag den 24 augusti

Enligt den nya stämмоordningen skall hembygdsföreningarna under sensommaren inbjudas till en fest.

Målsättningen för festen är

att den skall vara en manifestation för hela hembygdsrörelsen i länet

att skall den skall ge föreningarna möjligheter att visa upp sin verksamhet.

Svegs hembygdsförening, som under året fyller 100, år har erbjudit sig att arrangera årets fest. Planering i samråd med Heimbygda pågår och en preliminär inbjudan kommer att skickas ut under mars – april.

Heimbygda uppmanar till stor uppslutning!

Nya projekt

I förverkligandet av programförklaringen ingår förberedelser för tre större projekt.

I samtliga fall är ansökningar under utarbetande.

Ett projekt avser, att underlätta föreningarnas fortsatta arbete med "Hus med historia".

Ett annat avser framtagandet av ett historiskt kartmaterial för att underlätta användningen av sockenindelningen, som inte längre anges på dagens kartor.

Det tredje är ett brett projekt för att förverkliga programförklaringens mål, att förnygra och bredda hembygdsrörelsen och samtidigt visa vilken samhällsnytta föreningarna kan göra.

Projektet går ut på att utarbeta system, som gör det enkelt och naturligt för föreningarna att välkomna och ta emot nyinflyttade, "Operation välkomna".

Alla tre projekten kommer att drivas i samverkan med Jamtli.

Konferenser och kurser

Ordförandekonferens 10 november på Jamtli Östersund

Ett 40-tal personer representerande 25 föreningar hälsades välkomna av Heimbygdas ordförande.

Dagens huvudtema var "Programförklaring för Hembygdsrörelsen i Jämtlands län".

Med stöd av utdelat studiematerial genomfördes ett antal gruppdiskussioner kring ämnet.

Sammanfattningsvis konstaterades, att lyckas vi med förverkligandet av "Programförklaringen" kommer vi att kunna påverka utvecklingen i hembygden.

De nya formerna för årsstämman, en formell del och en sommarfest, diskuterades.

Övriga frågor som var föremål för diskussion var:

Valberedningarnas arbete

Hus med Historia

Jämten

Heimbygdas hemsida

Försäkringar

Kurs på Landsarkivet

En kurs med temat "Hur kan min hembygdsförening vara en resurs för skola och samhälle." genomfördes på Landsarkivet den 6 oktober. 15 deltagare från 13 föreningar deltog.

Skrifter och kulturellt samarbete

Jämten

Information om årsboken Jämten 2013 har utsänts till hembygdsföreningarna och Heimbygdas enskilda medlemmar.

Föreningarna har informerats om sina medlemsförmåner vid köp av boken och de har uppmanats att beställa Jämten för lokal försäljning.

Årets hembygdsbok

En kommitté tillsattes under året med uppgift att utse länets bästa hembygdsbok. I kommittén ingick Carl-Erik Olsson och Bengt Bengtsson, båda från Oviken.

Bidrag insändes till kommittén från följande hembygdsföreningar: Hammerdal, Hede, Gamla Lugnvik, Myssjö-Oviken, och Ragunda.

Kommittén utsåg "Ravund", Ragunda hembygdsförenings årsskrift till årets hembygdsbok och beslöt att Ravund skulle representera Heimbygd i SHF's tävling "Årets hembygdsbok".

Hemsidan

Hembygdsföreningarnas hemsidor under portalen www.old.hembygd.se släcktes ned den 31 december 2012.

Nu erbjuds föreningarna, att utan kostnad bygga upp sina hemsidor under SHF's "Hembygdsportal". Stöd för uppbyggnad och underhåll ingår.

Hittills har 30 föreningar utnyttjat erbjudandet.

För ytterligare information tag kontakt med Heimbygdas kansli!

Jämt-trönderska samarbetet

De jämt-trönderska historiedagarna genomfördes den 17- 19 augusti på Birka folkhögskola.

Temat för dagarna var språk och dialekter. En gemensam utflykt genomfördes till runstenen på Frösön.

Minnesfond

Per Halvarsson en av länets största kulturpersonligheter avled plötsligt i januari. Hans kunskaper om traditionell målningsteknik och färgsättning har varit en stor tillgång för länets hembygdsrörelse. Han har också spelat en viktig roll som ledamot i heimbygdas byggnadsvårdskommitté.

Till Per Halvarssons minne har Heimbygda därför instiftat

”Per Halvarssons minnesfond för främjande av traditionellt byggnadshantverk i Jämtland-Härjedalen”, med förhoppning att fonden ska kunna utvecklas till en långsiktig resurs för hantverkets fortlevnad.

Slutord

En viktig uppgift under året har varit att introducera den vid förbundsstämman i Lit antagna programförklaringen.

Programförklaringen, som presenterar vår verksamhet på ett nytt sätt, vill inspirera varje förening till diskussion om nya möjligheter och till utveckling.

Ett annat viktigt beslut, som fattades vid stämman var beslutet om ny stämмоordning.

Den tidigare ordningen med en förbundsstämma i maj delas nu upp i en förbundsstämma i mars och en sommarfest i augusti.

Styrelsen vill avslutningsvis tacka alla, som på olika sätt bidragit till, att föra vår verksamhet framåt, till gagn för länets hembygdsrörelse.

Östersund februari 2013

Sten Rentzhog
Ordförande

Sigrid Grenholm
Vice ordförande

Gunilla Nilsson Edler
Kassör

Per-Göran Strömmer
Sekreterare

Mats Almlöf
Ledamot

Anna Gillgren
Ledamot

Eva Johansson Holmberg
Ledamot

Carl-Erik Olsson
Ledamot

Eva Tönne
Ledamot